

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Kostnadsfria kultur och idrottsaktiviteter för barn och unga

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har inkommit med en motion till Regionfullmäktige där man yrkar på att uppdra åt Barn- och utbildningsnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att ta fram fler kostnadsfria kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga. Vänsterpartiet lyfter att möjligheterna ser olika ut, inte minst på grund av inkomstskillnader och hur familjernas kontaktnät ser ut.

Regionstyrelseförvaltningen lyfter att stödgivning till fritidsföreningar och kulturaktörer möjliggör låga och ibland helt kostnadsfria aktiviteter på fritiden. Utöver det finns Fritidsbanken, allmänhetens åkning i tre ishallar och bibliotekens utbud. Kultur i skolan ger möjlighet för alla elever att uppleva kultur och delta i kulturaktiviteter. Ett omfattande utvecklingsarbete riktat mot anläggnings- och verksamhetsutveckling pågår också inom kultur- och fritidsområdet, vilket ökar utbudet av fritidsaktiviteter för barn och unga. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har också fått i uppdrag att utreda en avgiftsfri kulturskola.

Med hänvisning till detta uppdrag samt pågående utvecklingsarbete inom kultur- och fritidsavdelningens stödgivning, anläggningar och verksamheter riktade mot barn och unga anses motionen besvarad.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har inkommit med en motion till Regionfullmäktige där man yrkar på att uppdra åt Barn- och utbildningsnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att ta fram fler kostnadsfria kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga. Detta för att alla barn och unga på Gotland ska kunna känna att det finns något som de gillar att göra och har råd med.

Vänsterpartiet lyfter att möjligheterna ser olika ut, inte minst på grund av inkomstskillnader och hur familjernas kontaktnät ser ut. Kostnadsfria

aktiviteter kan ge fler barn och unga möjlighet att ägna sig kultur, konst och/eller idrott. Därmed stärks den sociala hållbarheten på Gotland.

Organisatoriskt är det Regionstyrelsens avdelning Kultur och Fritid som har övergripande ansvar för kultur- och idrottsfrågor.

En stor del av fritidsenhetens uppdrag är att fördela stöd till föreningar, för att dessa ska kunna erbjuda aktiviteter till lägre kostnad. I stödgivningen är barn och unga en prioriterad målgrupp. Stöd ges idag genom kraftigt subventionerade hyror av anläggningar samt aktivitetsstöd. Föreningar får betala en mycket låg anläggningshyra och får också ett stöd per genomförd aktivitet för att täcka andra kostnader. Därmed möjliggörs aktiviteter till låg kostnad för deltagarna.

Utöver det stöttar Region Gotland Fritidsbanken. Det är ett initiativ där det finns möjlighet att låna utrustningen till många olika idrotter för att på så sätt sänka trösklarna och öka möjligheterna till en aktiv fritid för barn och unga.

Varje år erbjuds även allmänhetens åkning utan kostnad i Gotlands alla tre ishallar och det finns ett antal aktivitetsparker med olika utbud runt om på ön som är tillgängliga för alla.

Arbetet med att stödja kulturen på Gotland sker bland annat genom stödgivning, arbetet inom barnkulturgarantin och insatser genom de regionala kulturinstitutionerna. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Många av de aktörer som Region Gotland ger stöd till erbjuder rabatterade och gratis aktiviteter för barn. Gotlands museum och museigårdarna erbjuder exempelvis alla barn och unga fritt inträde upp till 19 år. Länsteatern och Gotlandsmusiken har rabatterade priser för barn och unga.

De regionala institutionerna genomför också årligen en mängd kostnadsfria kulturaktiviteter på skoltid, som alla elever har möjlighet att delta i. Utöver det köper också Kulturenheten in kulturaktiviteter för att komplettera utbudet som erbjuds till skolorna inom barnkulturgarantin. Skapande skola är en annan insats som ges kostnadsfritt för skolor och elever.

Öns bibliotek erbjuder gratis aktiviteter för barn från sagostunder till animationsworkshops, bland annat under loven. Ungdomsgårdarna och Fenix ungekulturshus erbjuder fria kulturaktiviteter. Under 2025 kommer fler aktiviteter kunna erbjudas inom konceptet Kultur och hälsa, i samarbete med till exempel elevhälsan för att nå de elever som står längst ifrån deltagande.

Genom Kulturplan 2025-2028 planeras ett utökat arbete med att nå fler barn och unga, med fokus på nya målgrupper och medbestämmande. Under perioden ska också barnkulturgarantin följas upp och utvecklas för att säkerställa att alla barn nås.

Barn- och utbildningsnämnden samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden lyfte motionen 2023-04-18. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

gavs då i uppdrag att utreda en avgiftsfri kulturskola samt vilket positivt utfall det skulle kunna ge i form av ett breddad deltagande.

Bedömning

Utifrån de resurser som kultur- och fritidsenheterna har finns inget utrymme att skapa eller hålla egna kostnadsfria aktiviteter för barn och unga.

Det finns dock goda möjligheter att förstärka möjligheterna för aktiviteter till låg eller ingen kostnad genom befintliga system. Flera insatser sker redan genom budget 2025. Exempelvis möjliggörs ett utökat arbete med kultur och hälsa, en uppräknig till regionala kulturinstitutioner och att Fenix ungekulturus flyttas till kultur- och fritidsavdelningen.

Framöver finns alla möjligheter att ytterligare stärka fritids- och kulturutbudet riktat mot barn och unga. Exempelvis skulle mer resurser till stödgivningen ge aktörerna möjlighet att behålla låga kostnader för barn och unga trots samhällets ökande kostnader. Behoven har lyfts i den bidragsöversyn som gjorts på kultur- och fritidsområdet samt i budgetarbetet inför 2025. En annan möjlighet som skulle ge stor effekt vore att ge ökade resurser till arbetet med kultur i skolan. Utvecklingsarbete inom till exempel Solberga ungekulturus samt etablerandet av en ny simhall och ishall är också riktat mot barn, unga och unga vuxnas möjligheter till en rik fritid. Regionstyrelseförvaltningen anser att resurssättningen inom redan befintliga system och pågående utvecklingsarbete bör prioriteras för att möjliggöra kostnadsfria aktiviteter för barn och unga.

Med hänvisning till utbildnings- och arbetslivsförvaltningens utredning kring en avgiftsfri kulturskola samt pågående utvecklingsarbete inom kultur- och fritidsavdelningens stödgivning, anläggningar och verksamheter riktade mot barn och unga anses motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2020-11-16

Barn- och utbildningsnämnden 2023-04-18, § 42

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-04-18, § 33

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-0-28

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid

Skickas till

Motionärerna